

A kiselejtezett gépeket át kell venni

Augusztustól a kereskedők kötelesek átvenni a régi, esetleg használhatatlan elektronikai berendezést – új készülék vásárlása esetén. A szállítás, az újrahasznosítás, illetve az ártalmatlanítás költségeit a gyártóknak kell viselni.

A Whirlpool szegedi márkaboltjának vezetője, Gyapjas Zsolt elmondta, hogy náluk a régi készülékeket új berendezés vásárlásakor már régóta elszállítják – a vevő kérésére. Ez sem nekik, sem a vásárlónak nem kerül pénzébe, de vannak akcióik, amikor a régi készülék beszámításával kedvezményesen lehet hozzájutni az új elektronikai berendezéshez.

A számítástechnikai berendezésekkel foglalkozó, budapesti központú FEFO Kft. szegedi ületének munkatársa, Berényi Ádám még nem hallott a műszaki berendezések begyűjtését előíró rendeletről. Tavaly 6 ezer számítógépet értékesítettek, és ebből minden második vásárlásakor elavult gépet cseréltek modernebbre. Szerinte az új rendelet nem kis anyagi terhet jelent majd a cégnek. A FEFO-nál egyébként eddig még nem volt vásárlói igény a régi gépek elszállítására.

A használhatatlan készülékek még működő alkatrészeit a Sony szervizei általában megvásárolják, a nem felhasználható darabokat pedig az uniós előírásoknak megfelelően újrahasznosítják vagy ártalmatlanítják. A cég szegedi üzleteiben egyébként nemcsak a különböző készüléke-

SZEMÉTHEGYEK

Magyarországon körülbelül 75 millió elektromos berendezés üzemel. A hájszárítótól a játékgépekig tíz kategóriába sorolják a készülékeket. Ezekből becsült adatok szerint országosan 130-135 ezer tonna hulladék keletkezik. Ebből csupán 25-28 ezer tonnányi leselejtezett készülék feldolgozását vállalják a 2005-ös évre az összegyűjtéssel, bontással, illetve újrahasznosítással és ártalmatlanítással foglalkozó magyar cégek. Csongrád megyében az Elektro-Rehab Kft. látja el ezeket a feladatokat: Habináné Tuza Klára, a cég vezetője elmondta, ezer tonna hulladék feldolgozását tervezik ebben az évben.

ket, de az elhasznált akkumulátorokat és ceruzaelemeket is átveszik és kezelik – tájékoztatott Szép Levente üzletvezető.

A Vodafone már régóta gyűjti a leselejtezett akkumulátorokat. A használt telefonokat is átvenné, ha valaki a megunt készüléket le akarná adni. Fizetni nem tudnak ezekért a mobilokért.

Érdemes tehát egy új elektromos-elektronikai készülék vásárlásakor megkérdezni a kereskedőt, hogy tud-e gondoskodni a régi tévéről, hűtőgépről, mosógépről vagy éppen mobiltelefonról. Kevesebb gondot okoz egy szakszerűen szétszerelt és újrahasznosított berendezés, mint a konténer mellé kirakott, szemet és környezetet is bántó hulladék.

V. E.

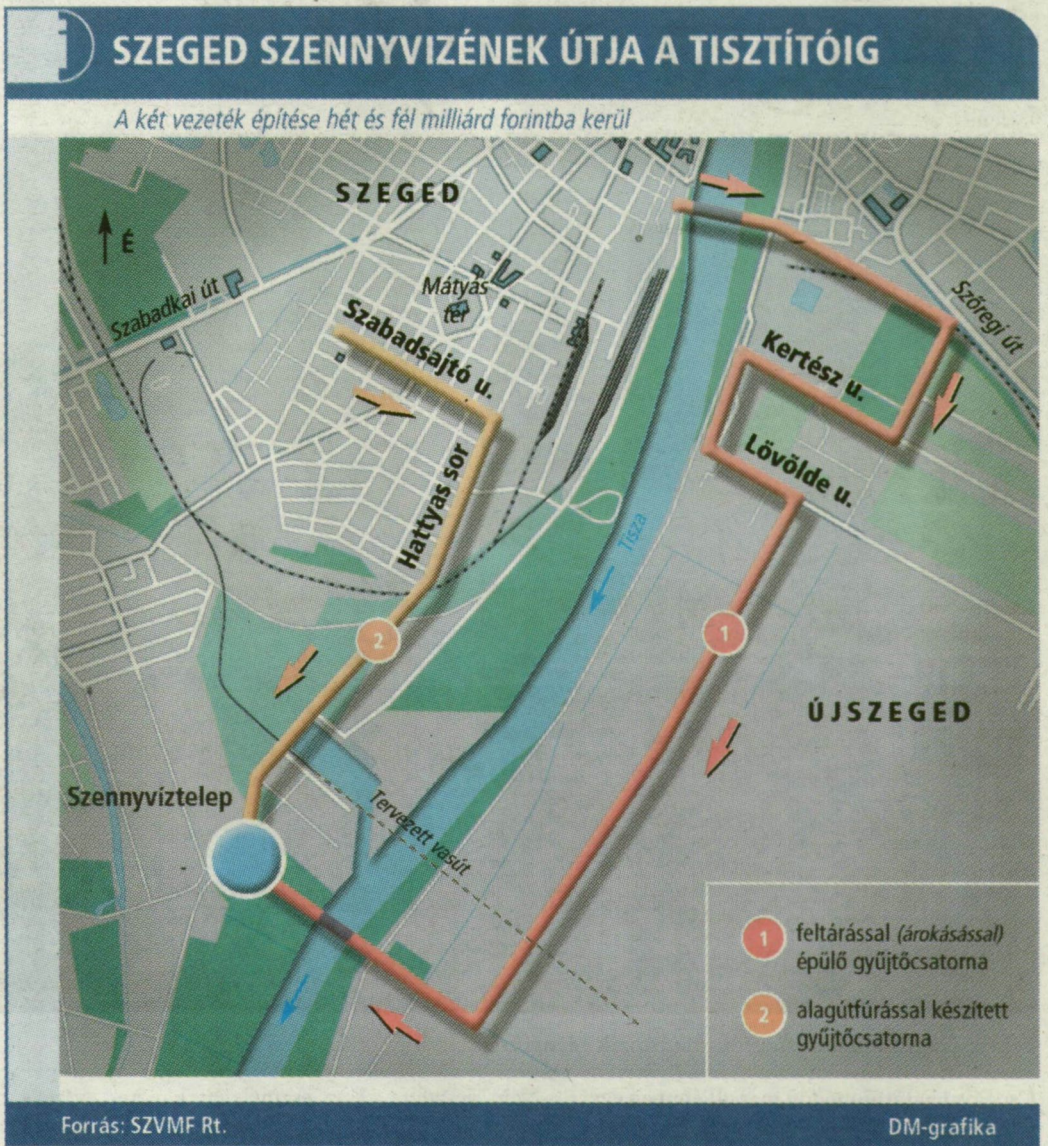
Szegeden a belvárosi szennyvíz kétszer kel át a Tiszán a tisztítóig

Alsóvároson alagút épül

Két méter átmérőjű alagút épül a szegedi Alsóvároson. A szennyvízcsatornát hat méter mélyen vezetik végig a Vám térről Hattyasra. A belváros szennyvize pedig előbb a klinikánál átmegy Újszegedre, utána pedig visszajön a tisztítóhoz. Összesen három vezeték fektetnek a folyó medrén keresztül.

Különleges módszerekkel épülnek meg a szegedi szennyvíztisztítóhoz vezető gyűjtőcsatornák. A belváros szennyvize az úgynevezett alsótelepi átemelőtől, a gyermekklinikától a Tisza alatt jut majd át Újszegedre, onnan Hattyasnál visszavezetik a szegedi oldalra. A szakemberek azért választották ezt a megoldást, mert így egyszerűbben kivitelezhető a vezeték. Novák Gyula, a Szegedi Víziközmű Működtető és Fejlesztő Rt. vezérigazgatója elmondta: alacsony vízállásnál pontonról egy árkot mélyítenek a folyó medrébe, abba fektetik a csatornacsöveket, majd rögzítik, betemetik. A klinikánál egy, a szennyvíztisztítónál két 60 centi átmérőjű cső keresztezi – a tervek szerint – a folyót.

Mindehhez megépülnek a nagy kapacitású átemelők is. Ha hatalmas zápor hull Szegedre, az ötszörös hígítású csapadékvizet a folyó sodorvonalába vezetik Újszegedről és Szegedről is. A víztisztítónál elhelyezendő szivattyúk kapacitása 7,9 köbméter másodpercenként. Ez óriási teljesítmény. Másképpen fogalmazva 7900 liter minden másodpercben. Akkor zápor átlagosan csak kétfévente egyszer zúdul Szegedre, hogy teljes

erővel kell dolgozniuk majd a szivattyúknak.

Most az átemelőkön keresztül, tisztítatlanul ömlik a folyóba a város szennyje, egy rács fogja csak föl a hat centinél nagyobb dara-

bokat – de csak a szivattyú védelme miatt. Az épülő tisztítómű azonban a biológiai szennyeződést is kezelni tudja.

A túlparton „csatlakozik” a Szegedről érkező szennyvízhez négy falu és Újszeged szennyvize. Itt a vezetékelt feltárással, azaz a felszínről ásott árokban fektetik. Különleges technológiával készítik el viszont az Alsóvárost átszelő csatornát. Alagutat fúrnak.

A két méter átmérőjű alagút hatméteres mélységben húzódik majd, és a Vám térről vezeti a szennyvizet a tisztítóig. Egy német cég alagútépítő rendszerét használja majd a kivitelező Alterra. A talajt maró forgó pajzs a kitermelt anyagot egy futószalag-

ra ejti, ahonnan csillékbe kerül, azokat a munkások kitolják. A kifúrt alagútba rögtön egy hidraulikus sajtó nyomja be a csatornacsövet. Mindez öt-hat méterrel Alsóváros felszíne alatt zajlik. Novák Gyula elmondta: a módszer kipróbált, biztonságos, és nem kell az épületek repedésétől, mozgásától tartani, hiszen zárt csőrendszer védelme mellett fúrják az alagutat. A nyílt feltárásnál sokkal nagyobb lenne a veszélye annak, hogy „megmozdul a föld”. Egyébként pedig a kivitelezőnek biztosítani kell kötnie olyan károkat, amelyeket harmadik személynek, azaz az ott lakóknak okozhatnak.

MOLNÁR B. IMRE

Számítógépek szétszerelése az Elektro-Rehab Kft.-nél. Idén ezer tonna hulladékot dolgoznak fel

Fotó: Schmidt Andrea

Makkosházi boltbőség, újszegedi hiány

Összevissza épülnek az élelmiszer-áruházak

Nincs eszköze a városnak arra, hogy a kereskedőket irányítsa. Ha betartják az általános szabályokat, bárhol építhetnek élelmiszer-áruházat, akkor is, ha a környéken már túlkínálat van. Egyes városrészekben hiába kevés a nagyobb alapterületű üzlet, nincs hely újnak a létesítéséhez.

Szeged Makkosház városrészében egy Maxi Coop, egy Penny Market és a Lidl várja vásárlóit. Újrókuson viszont bezártak a Spar-üzletek, már csak a Tesco maradt, ott viszont a napi cikkek beszerzése elég hosszadalmas. Újszegednek csak a két végében vannak ABC-k. A még megmaradt piaci réseket a kis boltok próbálják városszerte betölteni.

A rendszerváltás előtt tervezetten jelentek meg az élelmiszer-kiskereskedelmi cégek a város egyes részein. Eleinte az Éliker látta el Szegedet, később az ÁFÉSZ is megjelent. Előbbi a Spar kebelezte be, utóbbi Coopként működik tovább. Néhány éve Móravárosban kerekedett kisebb botrány abból, hogy a Spar bezárta a régóta ott működő élelmiszerboltot. Egy, a CBA rendszerhez kapcsolódó vállalkozás végül újraindította azt.

Újszegeden kilométerekre vannak egymástól a nagyobb ABC-k. Bár itt többnyire nagy vásárlóerejű (értsd: jómódú) családok laknak, nagy kockázattal járna az üzletnyitás. Popovics Sándor, a Coop Szeged Rt. kereskedelmi igazgatója elmondta: a város teljesen „lefedett”. Nem érdemes már Szegeden terjeszkedni, in-

Újszegeden csak a városrész két végében vannak ABC-k

Fotó: Schmidt Andrea

kább egy-egy üzlet szolgáltatásainak érdemes javítani. Az egyes városrészek lakói érthetően igénylik, hogy legyen a közelükben egy nagy választékú ABC, azonban nem biztos, hogy egy helyi igényeket

szolgáló bolt forgalma elég a gazdaságos működéshez. Popovics szerint a decemberi tapasztalatok is mutatták: a nagybevásárlásokat nem a szuper-, hanem a hipermarketekben végzik az emberek.

Megerősíti ezt Horváth Árpádné is. Van néhány elég drága kisbolt a Fő fasoron, de ő is inkább a Tescóba megy ki hetente. A 2-es busz odaviszi. A napi apróságokat veszi csak a közelben. Jó volna

NINCS HELY

Lakóterületen belül bárhol létesíthető a helyi ellátást szolgáló intézmény – tudtuk meg Szeged főépítésztől. Fehér Éva szerint ma már sokkal rugalmasabb a szabályozás mint korábban, nem jelölnek ki külön területet ABC-k építésére. Újszeged középső részén legfőljebb családi házak, telkek fölívásárlásával szerezhetne egy cég erre a célra területet, de nem lakóutcában. A víztoronynál lett volna vállalkozó ABC építésre, de a létesítmény előírt védőtávolsága miatt ez meghiúsult.

egy nagyobb ABC, ahol többféle felvágott, sajtóféle, friss hús, hal lenne kapható – mondja –, lehetőleg nem túl drágán. Csakhogy ez a műfaj nem létezik. A legálább ötezer, de inkább hét-nyolcezerféle terméket tartó szupermarketek – jellemüknel fogva – szinte kényszerűen drágábbak a hiperknél.

A város északi részére települt két hipermarket időnként hatalmas közúti forgalmat gerjeszt. A bevásárlók autói rendre jelentős torlódásokat okoznak, az újkeletű „bevásárlóforgalom” komoly igénybevétel és részben okozója a Makkoserdő sor és Körtöltés utca lezárása körüli konfliktusnak is. Újszegeden egyébként annyi változás várható, hogy a Hargitai és a Temesvári ABC kínálatát hamarosan bővíti az üzemeltető.

M. B. I.